

וזכני לגדל

הרב אשר יהיאל קסל

רב כפר הנוער זוהרים וראש ביהמ"ד 'משנת אבות'
לשאלות והרצאות: kasel@kfar-zoharim.org.il

תאמינו. תאמינו.

והחל להישמע גם בבתי השכנים, גרם להם לבקש ממני פגישה דחופה, SOS הם הגדירו אותה.

אחרי תחנונים גדולים מצד ההורים, שטענו שמדובר במקרה שהינו בגדר פיקוח נפש, מצאתי את עצמי בחדרי יושב עם תהילה בשעת לילה מאוחרת, כשבחוץ אין רוח חיה מלבד רעייתי שנכנסה מעת לעת כדי להגיש שתייה, או לשאול לרצוננו.

השיחה הייתה קולחת, תהילה לא הסתירה דבר. היא דיברה באופן שוטף ורהוט, לא כיחדה ממני את מצבה הרוחני הירוד מאוד, ועדיין לא הבנתי את הקשר בין המעשים לבין תהילה. על פניו היה נראה שמדובר בעוד מקרה בו נכנסה רוח שטות של מתבגרים במצבי קיצון, מבלי להבין על מה ולמה.

מאחר שזו הייתה האבחנה שלי, החלטתי שהדבר הראשון שאני צריך להבין הוא מה הטריגר של תהילה. באמפתיה גדולה אך מבלי לוותר לה, שאלתי אותה מה הסיבה ואיפה התרחשה תאונת הדרכים, שגרמה לה לשנות את טבעה ואת אורחותיה.

בתחילה היא דחתה אותי בקש וגבבה, באידיאולוגיה מזוייפת, אבל מאחר ולא ויתרתי היא פתחה את סגור ליבה והחלה לספר סיפור כואב וקורע לב, עד שהכול היה ברור כשמלה פרושה ולמען האמת מצבה היה עכשיו הגיוני לחלוטין. דמעתני יחד איתה כאשר היא סיפרה על הכאב והקושי, על ההתמודדות, הנפילות וכול המתלווה אליהם וכשסיימתי את השיחה, עשיתי זאת בשתי מילים: 'את גיבורה' אמרתי ולא היו לי מילים נוספות לומר לה. הבנתי שהיא רחוקה מלהיות מטורפת, אלא ההיפך הגמור, היא נלחמת בגבורה להישאר שפוייה.

ביקשתי להכניס את ההורים ונפרדתי מתהילה כשאני מבקש ממנה שתמשיך לשמור על עצמה. להפתעתי ההורים הכירו את הסיפור, לא חידשתי להם כלום, אלא שהם חשבו - רצו - הבינו, כי הסיפור הוא לא טריגר למצבה ולכן היא רחוקה מלהיות שפוייה. לדעתם אין הלימה בין התאונה שהיא עברה לבין המצב שלה.

שיחת שכנוע ארוכה ופגישה נוספת גרמו להורים להבין שהם טעו טעות קשה וכואבת, גרמו להם להבין שהם מתייחסים לתהילה ביחס הלא הנכון והאמת היא שהיא גיבורה גדולה מאוד, וההתמודדות שלה קשה ומסובכת, כשהדרך שהיא צריכה לעשות היא כואבת וארוכה. כעת הם הבינו שהתסכול הכי גדול שיכול להיות במצבה, הוא שהוריה לא מבינים אותה אלא להיפך, כועסים עליה, בדיוק בזמן בו היא זקוקה לתמיכתם. את התוצאה של השיחות קראתם בראש הטור, כן לפעמים שינוי במבט משנה את התמונה כולה וזה באחריותנו כהורים ומחנכים להבין שהילדים שלנו לפעמים יותר גיבורים ממה שאנחנו חושבים, ולא רק שהם מתמודדים ומקבלים מאיתנו כתף קרה, הם גם מואשמים וזה מרפה את ידיהם מללחום.

גם אם זה לא נשמע לכם המצב לאשורו, הילדים והנערים שלנו, יודעים זאת היטב, ואם הם מספיק חזקים הם גם מביעים זאת. כך למשל כתבה לי תהילה יום לאחר הפגישה: "שהרב ידע שזה שיש משהו שסומך עלי ומאמין בי, זה מציל אותי ממלא שטויות. להגיד לי 'שמרי על עצמך' זה מראה לי שהרב סומך עליי וכל מילה נוספת מיותרת."

"הרב קסל, אתה קוסם" שחה לי האם שעל קו הטלפון בפשטות, "אתה הפכת את הבת שלי בשיחה אחת לרגועה ונינוחה יותר, אין לי מילים איך להודות לך. בעיני רוחי אני כבר ראייתי שחורות, אפילו הייתי בדרך להוציא אותה מהבית, אני פשוט לא יודעת מה ואיך להסביר לך במילים פשוטות שהצלת משפחה שלימה ובת אחת מאסון". האם הייתה מוצפת רגשות ולא מצאה מספיק מילים להודות ולהלל ולשבח, ואני יכול להשתמש בעוד ביטויי שבח שנאמרו שם, אבל מכיוון שזה לא עיקרו של הטור ולא מטרתו, שכן לא באתי לכתוב את שבחיי ולא משום שאני ענוותן גדול.

לאחר כמה דקות, השיחה הזו הסתיימה, אבל אם חשבתם שהיא גרמה לי לנחת רוח, טעיתם. הרגשתי כמו ילד קטן שבשביל לעודד אותו מחלקים לו מחמאות, למרות שהוא עשה מעשה פשוט שלא צריך עבור זה הרבה מחשבה. באותו הרגע אמרתי לעצמי 'הרי לא עשיתי כלום ועדיין הדרך ארוכה כדי להציל את תהילה והאם מפרגנת לי כאילו היה כאן מעשה גאוני יוצא דופן'. השיחה הזו ליוותה אותי כמה שעות, עד שחדרה אליי ההבנה כי ייתכן והדברים הכל כך ברורים לי, לא ברורים דיים להורים שלעיתים גם צריכים הדרכה. זו הסיבה שהחלטתי השבוע לספר על תהילה, או בעיקר על הוריה.

תהילה היא נערה חיננית, חכמה ונבונה, מוכשרת ומצוינת והיא אפילו לומדת בסמינר מצוין בעיר הקודש תובב"א. היא נולדה למשפחה מיוחסת ומעולה עם כפית זהב בפה, כשהוריה דואגים - ודאגו - לה בכל ליבם ונפשם, ולא חסכו ממנה מאומה.

עד לפני חצי שנה היא הלכה בתלם, לא היה קול וצווחה בגזרתה וכל ראייה יעידו כי מדובר בבחורה מצוינת, תלמידה למופת שמצליחה בלימודים וזוכה בהישגים גבוהים במיוחד. לצוות החינוכי בסמינר, כמו גם להוריה, לא היה מקום לדאגה בקשר אליה, שכן היו לה את כל הסיבות הטובות להצלחה, אבל לפתע פתאום ביום בהיר החלה תהילה לעשות מעשים בסתר הנוגדים את מצבה ואת אופייה, מעשים המנוגדים לדרך התורה, מנוגדים להיגיון הבריא. מעשים שלא מתאימים אף לא לנעדרות רחוב, ובקיצור מעשים שבית יהודי לא יכול לסבול.

מכיוון שהוריה של תהילה הם אנשים חכמים ונבונים, שרוצים לעשות טוב לילדיהם, הם לקחו ייעוץ ודיברו על ליבה של תהילה בנחת, 'על מה ולמה עוללת כה?! תראי מה את מעוללת לנו ולך, איזה נזקים ייקרו אם תמשיכי כך' ולא זו בלבד אלא כל מה שאפשר לדבר בהיגיון וברגש כדי לגרום לתהילה לשנות את דרכה הרעה, הם נאמו באזניה. הם לקחו אותה לטיפול רגשי וטיפול הומאופתי וכמעט שכבר פנו לטיפול פסיכיאטרי, אבל אפס. הטיפולים לא הועילו ולא שינו כלום בהתנהגותה של תהילה שהמשיכה בדרך, וכל שיחה רק הגבירה אצלה את הכעס ואת התסכול, וממילא את ההתפרצויות עד שנדמה היה כי המצב רק הופך מיום ליום לגרוע יותר ומסובך יותר, עד שקרוב הוא להיות בגדר מעוות לא יוכל לתקון.

אחד היועצים שעיימם שוחחו ההורים, הציע להפנות את הנערה אליי, אבל הם לא אהבו את הרעיון. הם העדיפו - מטבע הדברים - שתהיה זו יועצת ולא יועץ. הזמן חלף וישועה טרם נראתה באופק, עד שבאחד הערבים תהילה התפרצה בקול רעש גדול. האירוע שהתרחש בביתם